

Gazdálkodás

Káros általánosítás

Előadók légiói?

A legnépszerűbb sportág hazánkban kétségtelesen a labdarúgás. Sokan azonban hajlamosak arra, hogy a magyar labdarúgás sikerei vagy kudarcai alapján ítéljék meg az egész magyar sportmozgalmat és most is minőségi sportunk általános visszaeséséről beszéljenek. Az élsport nagyon kemény munkát, sok lemondást és sportszerű életmódot követel. Mindezt azonban a versenyzők a siker reményében vállalják és az eredményekkel nemcsak önmaguknak, hanem sportegyesületüknek és gyakran — a nemzetközi versenyeken — hazánkunk is dicsőséget szereznek.

Az általánosítás, amely a marseille-i vereség után egyeseknél eluralkodott, nemcsak igaztalan, de sérti is a keményen, tisztességesen és eredményesen dolgozó sportolókat, sportvezetőket. Ma még nagyon sok megoldandó probléma van a testnevelési és sportmozgalomban — ezt mindenki észreveszi —, s a társadalmi ellenőrzésre szükség van. De a problémák egy része nem a sportmozgalom, hanem a meglévő társadalmi környezet születtje. A sportmozgalomra is hat a környezet, pozitív és negatív irányban egyaránt. Ezt nem észrevenni éppúgy hiba volna, mint az, ha elsiklanánk a hibák fölött.

Vita

Vannak a sportmozgalmon belül született ellentmondások és hiányosságok is. A népgazdaság valamennyi területén harc folyik a munkafegyelem lazasága, az alacsony termelékenység, az anyagiasság ellen, a rendelkezésre álló eszközök leghatékonyabb felhasználásáért stb. Mindez gond a sportmozgalomban is.

Az utóbbi időben sok szó esik a sportmozgalom gazdálkodásáról is. Vannak, akik a tényleges helyzet ismeretében, valóban meglévő gazdálkodási hiányosságokat tárnak fel, és ezzel segítik a problémák megoldását. Akadnak azonban olyanok is, akik a tényektől nem hagyják magukat befolyásoltatni és lebecsülve az írott szó jelentőségét, a valóságnak nem megfelelő adatokat közölnek. Talán az ilyen írások is jószándékúak, de kár a municiót a ténylegesen meglévő hibák helyett a levegőbe pufogtatni.

Helyes lett volna például a tényleges helyzetről tájékozódnia dr. Keszthelyi Károlynak, mielőtt az alábbiakat leírta: „A gazdasági reformhoz hasonlóan, a sportban is el kell érni, hogy a döntések ott szülessenek, ahol a megoldandó kérdések fölmerülnek. Semmi sem indokolja, hogy a különböző sportirányító szervezetekben — éven-

te százmillió bérek kifizetésével — előadók légiói intézzenek (vagy inkább fontoskodva akadályozzanak) ügyeket, amelyek a szakszövetségek és egyesületek függetlenített vagy társadalmi funkcionáriusaira tartoznának. Kapják meg a szakszövetségek és az egyesületek az elhatározott intézkedések megvalósításához szükséges pénzt. Az egyes sportágak támogatására szánt és az állami költségvetést terhelő összegeket pedig osszák szét a szakszövetségek az egyesületek között.”

Százmilliók?

A testnevelési és sportmozgalomban is hatékony intézkedések történtek annak érdekében, hogy a gazdasági reform legfontosabb alapelvei e területen is érvényesüljenek. Ezek közül a legfontosabbak: a döntési hatásköröket decentralizálták, ennek alapján lényegesen nőtt a sportegyesületek önállósága, a sportági szakszövetségek és a sportmozgalom területi szerveinek hatásköre is. Ma már a sportági szakszövetségeknek és a sportegyesületeknek széles körű átcsoportosítási jogkörük van a gazdálkodás terén. Megszűnt az, hogy az egyesületi költségvetéseket területi szervezeteknek kelljen jóváhagyniuk, ebben a kérdésben az egyesületek elnökségei döntenek. Nagyobb hatáskört kaptak az egyesületek a bér-gazdálkodásban: az edzői béreket illetően nincs kötött beralapgazdálkodás. Az igazgatási bérek terén azonban a beralapgazdálkodás továbbra is kötött, itt a létszámot és a beralapot csak rendkívül indokolt esetben, az illetékes sportirányító szerv engedélyével lehet növelni.

Nincs takargatni való a létszám-gazdálkodás terén sem. Sem „előadók légiói”, sem „százmillió bérek” nem léteznek. Az MTS Országos Tanácsának apparátusában az érdemi ügyintézők száma — a sportági szakszövetségek dolgozóit is beleszámítva — még a 150 főt sem éri el. Az MTS megyei szerveinél dolgozók száma 592 fő. Közel 4800 sportegyesületben a főfoglalkozású dolgozók száma összesen 1585 fő. Az MTS Országos Tanácsánál (beleértve a sportági szakszövetségek függetlenített funkcionáriusait is) és a területi sportszövetségeknél együttesen, a fő- és mellékfoglalkozású igazgatási feladatokat ellátó dolgozók beralapja az évi 33 millió forintot sem éri el. A több mint 1,2 millió sportegyesületi tagot számláló sportmozgalmat — figyelemmel a főfoglalkozású dolgozók alacsony számára — csak mellékfoglalkozású dolgozók alkalmazásával, valamint a rendkívül áldozatkész, több mint százezer fős aktivista hálózat lelkes munkájával lehet irányítani.

Akadhatnak az ügyeket fontoskodva akadályozó előadók a sportmozgalomban is. Hol nincsenek?

TAVGYALOGLÓK

Nincs takargatnivaló

De helyesebb, ha a sértő általánosítás helyett a tények és a személyek konkrét megjelölésével lépünk fel a sportmozgalomnak kárt okozókkal szemben.

Az MTS 1967 decemberi, II. kongresszusa óta a központi apparátus igazgatási létszámát 20 százalékkal csökkentettük, az így fel szabadult létszám- és beralapkeretet elsősorban az edzők számának növelésére használjuk fel.

Jelszó és valóság

Az új gazdasági mechanizmus bevezetése többek közt e területen azt is jelentette, hogy megnőtt a saját bevételek jelentősége. Az egyesületek saját bevételeinek növekedése mellett az elmúlt években jelentősen nőtt a bázisszervek támogatása és — 1970-ben mintegy 10 százalékkal — a központi támogatás is.

Az állami támogatás 83 százaléka közvetlenül a sportszakmai munkát finanszírozza. A sportegyesületekhez kerül az állami támogatás mintegy 60 százaléka, sőt a sportegyesületek az MTS egyéb bevételi forrásaiból is jelentős támogatásban részesülnek. A növekvő kiadások azonban a sportmozgalomban is éreztetik hatásukat. Különösen érzékenyen sújtotta sportegyesületeinket a sportszerek árának jelentős emelkedése.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy ahol a sportmozgalomban a társadalmi összefogás jelszóból gyakorlati valósággá vált és nagyobb figyelmet fordítanak a meglévő anyagi eszközök hatékonyabb felhasználására, eredményesen valósítják meg a sportpolitikai célok eléréséért hozott határozatokat.

ERNSZT TIBOR